

Förslag till förändrade 3:12-regler

Stefan Asklöf, Lina Thörn

IM HÖR? Inträdande finansminister Per Bolund (MP) pläderade i opposition för goda skattevillkor för växande företag och kritiserade alliansregeringens skärpning. Nu delar han kontor med finansminister Magdalena Andersson (S) som årtigen vill skärpa entreprenörsskatten. FOTO: ASSA.COM

Ett slag mot tillväxten och mot entreprenörer

Ledare fredag 4/11

Regeringen delar ut en värtickad smäll i näringslivet, alltså den värsta formen av företagsande. Gör

utdelning och hur mycket som skulle beskattas som lön. 2005 beslutades om en lindring av 3:12-reglerna. Skatten sänktes till 20 procent på det som togs ut som utdelning och förenklingsreglerna. Skatte

"Hela utredningen

medfört en ökad spänning mellan skatteuttaget på kapitalinkomster och på arbetsinkomster". På vanlig svenska: företagare har fått höjd skatt – då måste företagarna också få dra

RSÄMRIN.O. Entreprenörsskatten höjs och drivkraften att anställa minskar. Det är innebörden av det utredningsförslag som presenterades i går.

Hårt slag mot växande företag

Utredningen om entreprenörsskatten, eller 3:12-reglerna, har nu presenterat sina förslag och vi som representanter för ringslivet var lämnat ett särskilt rande i beaktandet. Utredningen le från början det vällovliga uppdraget att lösa problem i generationsföretag men fick efter regeringsväntan 5 i tilläggsuppdrag att se över lagstiftningen mer brett och öka skatteuttaget på en reprenörsskatt. Utredningens förslag innebär i måntaget kraftigt skärpt kuttning. Det medför risker för arliga negativa effekter för småvilltagandet som skattebaserna. Företag är särskilt bekymmersamt, som behovet av investeringar arbetsstill tillen nu är sämre än på ket länge. Utanförskapet är stort tidigt som många multinationa

sänktes, en förenklingsregel tillkom och utrymme för utdelning ökades för att bättre spegla ägarens risktagande och över tillfört kapital. Vi menar att 2005 års reform varit framgångsrik för Sverige. Före reformen var utdelningarna på 3:12-aktier relativt konstanta över tid och genererade närmare 3 miljarder kronor i årlig skatteintäkt till staten. Redan första året efter reformen fördubblades utdelningarna och trots sänkt skattesats ökade skatteintäkterna på utdelningarna med över 30 procent. Utvecklingen har fortsatt och 2014 hade beloppet vuxit till över 10 miljarder kronor. Vår slutsats är att de reformer som skett för att göra det mer attraktivt att starta och driva företag har varit lyckade, och det även ur ett strikt statsfinansiellt perspektiv. Mot denna bakgrund

Annika Fritsch.

Richard Hellenius.

När det gäller de olika förslagen i utredningen anser vi att ► höjd skattesats för inkomster inom det så kallade gränobeloppet från 20 till 25 procent är fel väg att gå. Utredningen underskattar betydelsen av risken med aktivt företagare framför en "trygg" anställning och att Sverige i en internationell jämförelse sedan har höga skattesatser på kapitalinkomster. Ett flertal undersökningar visar att snittet i omvärlden ligger på cirka 17 procent. ► Föresämringen av förenklingsreglerna, som används av de flesta delägarna i 3:12-företag, med nära

Förslaget är särskilt bekymmersamt, eftersom behovet

Kritikstorm mot skatteutredning

Utredningen om de omtvistade 3:12-reglerna, som bestämmer hur stora inkomster småföretagare kan plocka ut som utdelning, har överlämnats till regeringen. Nu kommer massiv kritik från både politiker och näringsliv.

Utredningen presenterar en rad förslag som på olika sätt begränsar möjligheten för småföretagare att plocka ut kapitalbeskattad utdelning i stället för vanlig lön. Totalt beräknas förslagen fylla statskassan med upp till 4,8 miljarder kronor per år.

Hans Peter Larsson, skatterådsgivare på revisionsbyrån PwC som länge följt arbetet med utredningen, är förvånad över hur omfattande förslagen är. "Utrymmet för kapitalbeskattad utdelning minskas betydligt, både för det flertal mindre företagare som använder förenklingsregeln och för de mer tillväxtinriktade entreprenörer som använder huvudregeln med lönsamman som underlag för utdelningen", säger han.

Mendet är inte bara begränsningen av utdelningar som för utredningen till ett "dräpdrag mot entreprenörer", enligt Hans Peter Larsson. "Som ändringar av det här laget sprider också en osäkerhet om företagsningarna

drivkraften att ta risken att anställa. Ökningen i lönekravets tak motsvarar en ökad månadslön från cirka 47 000 kr till cirka 74 000 kr. En löne nivå som för många är främmande. ► De utrymmen till kapitalinkomstbeskattning som skapas för ägare med mindre ägsandelar är kraftigt begränsat vilket bland annat sår mot nyckelpersoner och andra anställda som omfattas av incitamentsprogram. ► Det finns i utredningen även flera förslag som är bra för näringslivets utveckling. Vi välkomnar framför allt att kapitalandelskravet på 4 procent ska slopas och förslagen som ska underlätta generationsöskriften.

Sammantaget drabbar förslagen framför allt företag där många av de

Fakta

Utredningens förslag

- Lönekravet för ta ut kapitalbeskattade inkomster höjs.
- Kravet på att anställningarna måste äga minst 4 procent av kapitalet i företaget för att få använda 3:12-reglerna slopas.
- Förenklingsregeln, som innebär att en utdelning upp till ett visst belopp får beskattas som kapitalinkomst, sänks från 160 000 till 100 000 kronor.
- Skatteuttaget på delägares kapitalinkomster höjs från 20 till 25 procent.

företagare som deltar i risken och anställer personer. Effekterna av denna osäkerhet och detta besked kan vara väl så allvarliga, eller kanske allvarigare än förslagen i sig."

De erkänt krångliga 3:12-reglerna har länge varit uppe på bordet. Alliansen sjösatte en utredning i slutet av sin regeringsperiod, med den lades ned av den rödgulna regeringen.

Frågan är nu hur Stefan Löfvens regering ska lyckas få igenom sitt eget utredningsförslag. Från oppositionen är tongångarna hårda.

"Jag ligger där fyra av fem jobbskapsinriktade företag är det viktigt att regelverket främjar och uppmuntrar företagande och inte fungerar som en bromskloss. Där hade man gjort något åt att skatten på arbete är så hög. Någon annan och

ihop budgeten, men det är trist att det ska behöva drabba svenska småföretagare."

Mats Persson, ekonomisk-politisk talesperson (L), är också kritisk till utredningens förslag. Men han är inte förvånad.

"Det här är ett led i regeringens politik att höja skatten på arbete och företagande, och det är fel väg att gå för Sverige", säger han.

Varför ska anställda, med vanlig lön, beskattas högre än de som har möjlighet att plocka ut inkomst i form av utdelning?

"Grundproblemet är att skillnaden mellan skatten på arbete jämfört med skatten på kapital är så stor. Någon gång måste man göra något åt att skatten på arbete är så hög. Någon annan och

Massiv kritik mot 3:12-regler

Utredningen om reglerna, som bestämmer hur stora inkomster småföretagare kan plocka ut som utdelning, har lämnats till regeringen. Nu höjs flera kritiska röster.

Nuvarande 3:12-regler

Varför särskilda fördelningsregler för ägare av fåmansföretag?

Vid skattereformen 1990 infördes de s k 3:12-reglerna

Lön beskattas progressivt upp till ca 57 % skatt, medan utdelning och kapitalvinst beskattas med 30 % i inkomstlaget kapital oavsett beloppets storlek

Ägaren kan välja – lön, utdelning eller kapitalvinst

Syftar till att inkomster i ett fåmansföretag, som beror på att ägaren har arbetat i företaget, ska beskattas progressivt som lön och inte proportionellt som kapitalinkomster.

Utdelning under 2016

På utdelning överstigande summan av gränsbeloppet och 5 229 000 kr

På utdelning överstigande gränsbeloppet

Gränsbeloppet

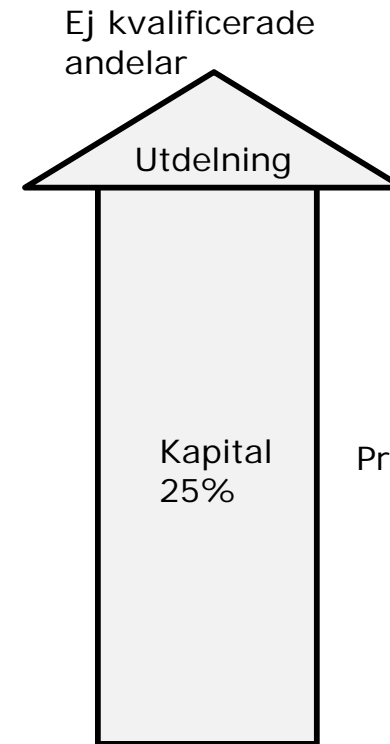
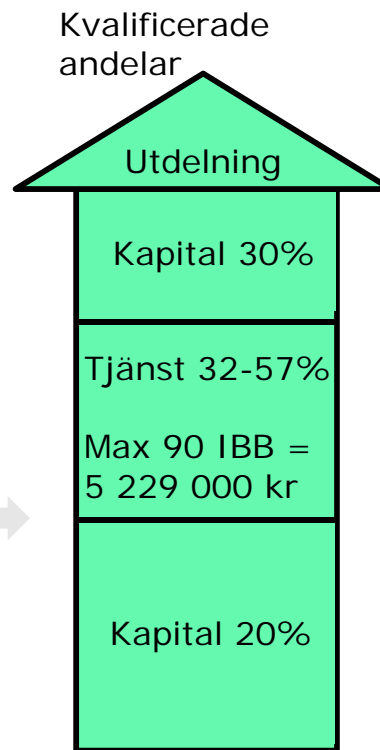
Summan av...

Årets (nygenererade) gränsbelopp

...och...

Sparat utdelningsutrymme (uppräknat med SLR + 3 %)

20%

Proportionellt

Kapitalvinst under 2016

På kapitalvinst överstigande summan av gränsbeloppet och 5 810 000 kr

På kapitalvinst överstigande gränsbeloppet

Gränsbeloppet

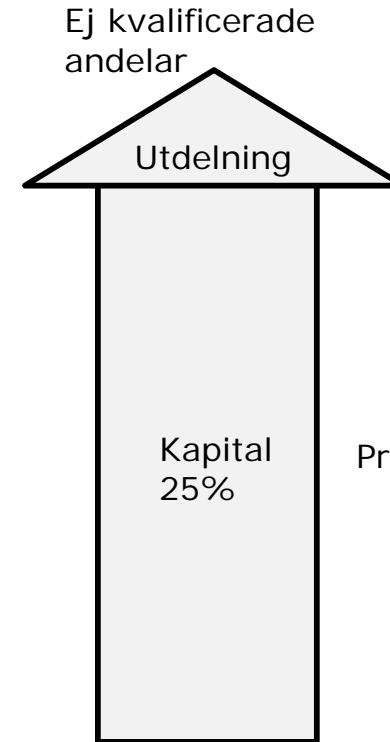
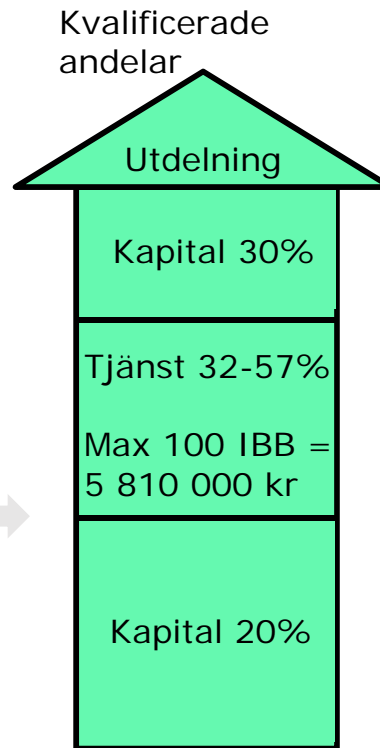
Summan av...

Årets (nygenererade) gränsbelopp

...och...

Sparat utdelningsutrymme (uppräknat med SLR + 3 %)

20%

Proportionellt

"Årets gränsbelopp"

Två beräkningsregler (ägaren får välja), 57:11 IL

Förenklingsregeln (första stycket 1)

Årets gränsbelopp = Beräknas som 2,75 inkomstbasbelopp (IBB), fördelat med lika belopp på andelarna i företaget

- För utdelning under 2015 = 156 475 kr (2014 års IBB = 56 900 kr)
- *För utdelning under 2016 = 159 775 kr (2015 års IBB = 58 100 kr)*
- För utdelning under 2017 = 163 075 kr (2016 års IBB = 59 300 kr)

Huvudregeln (första stycket 2)

Årets gränsbelopp = Omkostnadsbeloppet multiplicerat med (SLR + 9 %) plus ett lönebaserat utrymme, fördelat med lika belopp på andelarna i företaget.

–SLR den 30/11 2015 (för 2016 års gränsbelopp) = 0,65 %

–SLR den 30/11 2016 (för 2017 års gränsbelopp) = ?

Lönebaserat utrymme, 57:16-19 IL

Kapitalandelskrav

- Lönebaserat utrymme ska bara få användas om delägaren äger andelar motsvarande minst fyra procent av aktiekapitalet i företaget

Det lönebaserade utrymmets storlek

- 50 % av lönesumman från första kronan (fördelat med lika belopp på andelarna i företaget)

Takbelopp

- Enskild delägars lönebaserade utrymme får maximalt uppgå till ett belopp motsvarande 50 gånger delägarens egen eller någon närståendes lön

Lönebaserat utrymme

– Individuellt löneuttagskrav, 57:19 IL

- Delägaren eller närstående
- Lön motsvarande minst 6 IBB + 5 % av totala lönesumman i bolaget och dotterbolag, dock max 9,6 IBB (tidigare 10 IBB)

Till årets gränsbelopp bidrar lönesumman* under löneår...	Minsta egna löneuttag under löneåret	... dock max
2016	2015	348 600 kr + 5 %	557 760 kr
2017	2016	355 800 kr + 5%	569 280 kr

Definition dotterföretag

- Ett företag där moderföretagets andel, direkt eller indirekt genom ett annat dotterföretag, överstiger 50 procent av aktiekapitalet i företaget
- Det företag som det indirekta ägandet sker genom måste också uppfylla kraven för att vara ett dotterföretag

Förslag nya 3:12-regler

Bakgrund och syfte

- Huvudsyfte: begränsa möjligheterna till inkomstomvandling
- Följande skulle beaktas:
 - Ge goda förutsättningar för företagande
 - Förenklingar om möjligt
 - Skatteintäkterna ska öka

Beskattning inom gränsbeloppet

- Höjd skatt i ägarledet från 20 till 25 %.
- Hade ej mandat att överväga förändringar i beskattningen av utdelning/kapitalvinst på andelar i noterade företag eller i andelar i onoterade företag som inte är kvalificerade.
- Utdelning och kapitalvinst på kvalificerade andelar som överstiger takbeloppet beskattas med 25 procent.

Skillnad utdelning jämfört med idag

	1990	2016	Förslag
Bolagsvinst före skatt	100	100	100
Bolagsskatt	<u>-30</u>	<u>-22</u>	<u>-22</u>
Resultat efter skatt	70	78	78
Utdelning	70	78	78
Skatt	<u>-21</u>	<u>-15,6</u>	<u>-19,5</u>
Kvar i handen:	49	62,4	58,5
Skatt:	51	37,6	41,5

Innebär en 3,9 % i skattehöjning jmf med idag.

Förenklingsregeln

- Sänkning från 2,75 IBB (165 000 kr) till 1,75 IBB (105 000)
- Förenklingsregeln får bara användas i ett företag
- Förenklingsregeln ska inte kunna kombineras med huvudregeln i ett annat bolag
- Huvudregeln får användas i flera bolag
- Fortsatt inget aktivitetskrav på företagsnivå

Lönebaserat utrymme

- Företagets sammanlagda löneunderlag fördelas på andelsägarna innan det lönebaserade utrymmet beräknas (individfördelning).
- För närstående beräknas det lönebaserade utrymmet gemensamt.
- Löner till kvalificerade andelsägare ingår i löneunderlaget.
- Tre olika nivåer införs vid beräkningen av det lönebaserade utrymmet:
 - Kontant lön inklusive delägarnas löner
 - 10 % av lön upp till 8 IBB (480 000 kr)
 - 25 % av lön 8 till 60 IBB (3 600 kkr)
 - 50 % av lön överstigande 60 IBB
- Taket för det lönebaserade utrymmet (50 ggr den egna lönen) slopas.

Lönebaserat utrymme – Individuellt löneuttagskrav

- Lön motsvarande minst 8 IBB + 5 % av andelsägarens och närståendes löneunderlag
- Lönekravet individualiseras
- Max 15 IBB (tidigare 9,6 IBB) – innebär en ökning från ca 600 000 kr till 900 000 kr.

Till årets gränsbelopp bidrar lönesumman* under löneår...	Minsta egna löneuttag under löneåret	... dock max
2017	2016	355 800 kr + 5 %	569 280 kr
2018	2017	480 000 kr + 5 %*	900 000 kr

* Tillägget 2018 avser 5 % av delägarens andel av löneunderlag.

Lönebaserat utrymme - Exempel

Del 1 – beräkning av lönekrav

- Fåmansföretag ägs av A (50%), B (40%) och C (10%)
- B och C är närstående
- Löneunderlaget uppgår till 20 mkr
- Löneuttagskrav A:

Löneunderlag 10 mkr (20 mkr x 50%)

Lönekrav: 980 000 (8 x 60 000 kr + 10 mkr x 5% eller 900 000 kr (15 x 60 000 kr)

- Löneuttagskrav B och C

B och C äger 50 %: Löneunderlag 10 mkr (20 mkr x 50%)

Lönekrav: 980 000 (8 x 60 000 kr + 10 mkr x 5% eller 900 000 kr (15 x 60 000 kr) för B och C

Lönebaserat utrymme - Exempel

Del 2 – beräkning av lönebaserat utrymme

- Fåmansföretag ägs av A (50%), B (40%) och C (10%)
- B och C är närstående
- Löneunderlaget uppgår till 20 mkr
- Lönebaserat utrymme A:

Löneunderlag 10 mkr (20 mkr x 50%)

Lönebaserat utrymme: 4 028 000 kr (480 000 x 10% + 3 120 000 x 25% + 6 400 000 x 50 %)

Lönebaserat utrymme B och C

Löneunderlag 10 mkr (20 mkr x 50%)

Lönebaserat utrymme: 4 028 000 kr (480 000 x 10% + 3 120 000 x 25% + 6 400 000 x 50 %)

Fördelas så att B får 4/5-delar (3 222 400 kr) och C får 1/5 (805 600)

Lönebaserat utrymme - Exempel

Idag

**1 delägare – 20 anställda – 7 Mkr
löneunderlag**

Lönekrav: 576 tkr (9,6 ibb) = 48 000 kr / mån

Lönebaserat utrymme: 3 500 000 kr

7 Mkr * 50 % = 3 500 000

Alternativ – förenklingsregeln

165 000 kr

Nya regler

**1 delägare – 20 anställda – 7 Mkr
löneunderlag**

Lönekrav: 830 tkr = 69 160 kr / mån

480 tkr (8 ibb) + 5 % * 7 Mkr

Lönebaserat utrymme: 2 528 000 kr

480 000 * 10 % = 48 000

3 120 000 * 25 % = 780 000

3 400 000 * 50 % = 1 700 000

Alternativ – förenklingsregeln

105 000 kr

Lönebaserat utrymme - Exempel

Idag

10 delägare – 10 Mkr löneunderlag

Lönekrav: 576 tkr (9,6 ibb) = 47 500 kr / mån

Lönebaserat utrymme: 500 000 kr

5 Mkr * 10 % = 500 000

Alternativ – förenklingsregeln

165 000 kr

Nya regler

10 delägare 10 Mkr löneunderlag

Lönekrav: 530 tkr = 44 167 kr / mån

480 tkr (8 ibb) + 5 % * 1 Mkr

Lönebaserat utrymme: 178 000 kr

480 000 * 10 % = 48 000

520 000 * 25 % = 130 000

Alternativ – förenklingsregeln

105 000 kr

Takbelopp för beskattning i tjänst

- Gemensamt takbelopp på 100 IBB för utdelning och kapitalvinst.
- Beskattningsåret som tidsperiod.
- Tidigare löneuttag beaktas inte
- Tilläggsköpeskillingar får under vissa förutsättningar, beaktas vid beräkning av takbeloppet.
- Närståendes tjänstebeskattnade utdelning/kapitalvinst ska ingå vid tillämpning av takregeln

Kapitalvinst/utdelning under 2018

På kapitalvinst och utdelning överstigande summan av gränsbeloppet och 6 000 000 kr

På kapitalvinst överstigande gränsbeloppet

Gränsbeloppet

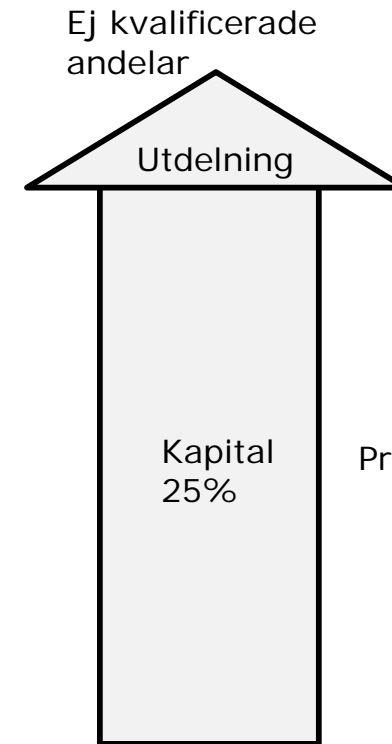
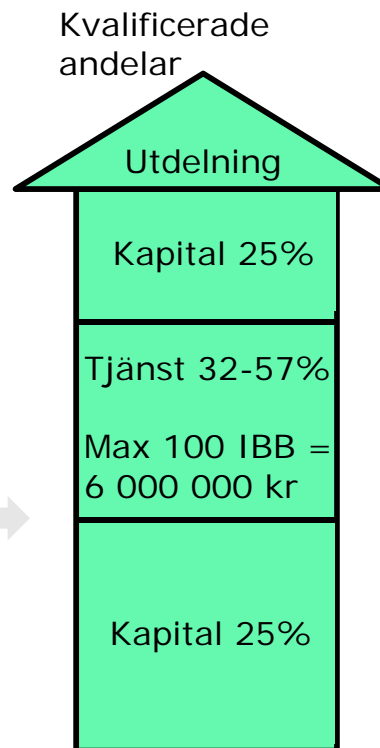
Summan av...

Årets (nygenererade) gränsbelopp

...och...

Sparat utdelningsutrymme (uppräknat med SLR + 3 %)

25%

Sparat utdelningsutrymme

Utredningen skulle främst ta ställning till två frågor:

- Bör reglerna om uppräknning av sparat utdelningsutrymme förändras?
- Bör möjligheterna att spara utdelningsutrymme förändras?

Inga åtgärder med avseende på sparat utdelningsutrymme föreslås.

Sparat utdelningsutrymme uppgick 2014 till 740 miljarder.

Kapitalandelskrav

- Kapitalandelskrav (4 %) slopas
- Dotterbolagsdefinitionen utgår ifrån definition i ABL → dubbla koncern tillhörigheter blir åter möjligt

Generationsskiften

- Allmän utgångspunkt: Den nuvarande olikbehandlingen av ägarskiften inom respektive utom närståendekretsen bör i möjligaste mån åtgärdas.
- "En andel i ett fåmansföretag ska inte anses kvalificerad enbart på grund av att någon annan närstående än andelsägarens make (den aktive närstående) varit verksam i betydande omfattning i ett annat fåmansföretag eller fåmanshandelsbolag som bedriver samma eller likartad verksamhet" om
 1. Andelsägarens företag, överlåtit andel i ett FÅAB, en rörelse eller verksamhetsgren och varken andelsägaren eller dennes make under beskattningsåret ägt andelar, direkt eller indirekt, i verksamhetsföretaget
 2. Aktiv i verksamhetsföretaget eller annat FÅAB som bedriver samma eller likartad verksamhet, under minst 5 av de 7 beskattningsår som föregått överlåtelsen
 3. Det inte finns särskilda skäl för att andelen ändå skall anses kvalificerad
- Konsekvens när undantag är tillämpligt: Samma regler inom närståendekretsen avseende "samma eller likartad verksamhet", som vid försäljning till utomstående.

Sammanfattning

- Återställt situationen jmf med innan den senaste förändringen.
- 150 miljarder till 80 miljarder i årliga gränsbelopp.
- Förändrad löneuttagsregel
- Förändrade regler för beräkning av lönebaserat utrymme
- Lägre gränsbelopp genom förenklingsregeln
- Lägre gränsbelopp genom huvudregeln
- 4 %-spärren borttagen
- Dotterbolagsdefinition förändrad
- Generationsskiften underlättas

Vinnare/förlorare

Vinnare:

- Delägare i större företag med stort löneunderlag och god lönsamhet
- De med stora sparade utdelningsutrymmen (det blev inget förslag om förlust av sparad utrymme)
- Delägare som idag träffas av 4 %-spärren
- Den äldre generationen i ett generationsskifte
- Situationer där dubbel koncerntillhörighet är möjlig

Förlorare:

- Den som inte kan dra nytta av löneunderlagsregeln
- De mindre företagen med mindre löneunderlag
- De med stora sparade utdelningsutrymmen (högre skatt)
- Högre löneuttagskrav i vissa fall (t ex i enmansföretag)

Att tänka på...

- Löneåret 2016, antagligen sista gången som man kan beräkna det lönebaserade utrymme på 50 % av de kontanta lönerna. Löner utbetalda under 2017 kommer att omfattas av det nya föreslagna reglerna.
 - Utdelningar och kapitalvinster under 2017 har en skattesats på 20 % inom gränsbeloppet. 2018 blir skattesatsen 25 %.
- Därför viktigt att planera lönerna under 2016 samt utdelningar och kapitalvinster under 2017.